

M-a însoțit apoi, în același an, pe un alt teren de revenire, la Lăpușnicu Mare, Banat, pentru fanfara românească din comună. Am stat aici o săptămână. Thomas s-a bucurat ca un copil de tot - de peisaje, de casa care l-a găzduit, de gospodărie, de hrană, de vreme, de oameni. Dar satisfacția sa supremă a fost muzica, cântecele lirice bănățene în versiune instrumentală executate într-un mod nemaiauzit. Soliștii - câteva fligoarne sopran, două trompete, un flaut, un clarinet și un cornet, cărora li se adăuga intermitent și un trombon cu pistoane - produceau versiuni distincte ale aceleași melodii în ritm liber, versiuni pe care le expuneau într-o superpoziție ușor defazată, adică la intervale foarte scurte și neregulate de timp. Concomitent acompaniatorii răsfirau în grav acorduri tonale figurate și bogat ornamentate. Soliștii cântau astfel "cu ecou", într-un fel de polifonie dezordonată vecină cu heterofonia. (Inutil să adaug că o asemenea muzică nu poate fi în nici un chip consemnată grafic prin notația noastră lineară.) Thomas era fascinat, nu se mai sătura ascultându-i. Am comentat acest mod particular de execuție tot drumul de întoarcere, fără a găsi un nume foarte potrivit pentru structura muzicală rezultantă: Polifonie dezordonată? Heterofonie? Polifonie-canon?...

În anii următori Thomas a ascultat multe înregistrări de muzică rurală genuină. Una l-a frapat cu deosebire, produsă de o fanfară moldovenească la care a regăsit polifonia dezordonată de la Lăpușnic. Muzica l-a impresionat atât de tare încât a mers în satul Zece Prăjini - undeva la capătul lumii -, și s-a înțeles cu cei zece muzicieni ai fanfarei - Dumnezeu știe cum - să-l însoțească la Wupperthal pentru câteva concerte și animații muzicale. Și-a bătut capul să le scoată vize de Germania - vă amintiți ce

plăcut era? - și i-a cazat pe toți în casa lui - cum o fi reușit? I-a omenit, i-a plătit, i-a însoțit pretutindeni, s-a împrietenit cu ei, i-a iubit, i-a ascultat. Câtă disponibilitate muzicală și câtă curiozitate artistică trebuie să aibă cineva pentru a face toate acestea?

Thomas îmi va lipsi mult, foarte mult. Îmi lipsește deja.

Speranța RĂDULESCU

Scurtă istorie

Era prin 1993 când, la recomandarea Doamnei Marbe, a venit cu Partita Radicale la festivalul Zilele Muzicii Contemporane de la Bacău, realizând o demonstrație de ceea ce înseamnă Freieszusammenspiel. A fost prima lui experiență românească. Un an mai târziu, Archaeus-ul concerta la Wuppertal, cu un program de lucrări românești, multe în primă audiere, prilej cu care Thomas a lansat primul lui elogiu, ca muzicolog, componisticii noastre contemporane. Peste ani, în 2012, a fost amfitrionul unui alt concert al Archaeus-ului la Deutschlandfunk Köln, în cadrul unei reuniuni dedicate muzicilor de inspirație bizantină, punând, printre altele, la dospit proiecte îndelung frământate. N-a fost să fie, întrucât aluatul interferențelor s-a frânt în infinite firimituri, pe care doar amintirea unei colaborări exemplare o mai poate transforma într-o pâine puhavă, delicioasă, tocmai bună de hrănit propensiunea într-o autenticitate și valoare. Așa a fost Thomas Beime: un radical al profesionalismului și al principiilor valide. Așa ne vom aminti întotdeauna de el.

Liviu DĂNCEANU

185 de ani de la înființarea Muzicilor Militare Moderne

Anul 2016, în care sărbătorim 185 de ani de la înființarea muzicilor militare, are dublă semnificație, fiindcă se împlinesc la 1 August și 65 de ani de când a luat ființă Orchestra Reprezentativă a Ministerului Apărării Naționale, formație de elită interpretativă a Armatei României, etalon de performanță pe care muzica de fanfară l-a atins, o adevărată mândrie pentru români. Prin grija și strădania dlui col. Valentin Neacșu, Șeful Muzicilor Militare și al Inspectoratului pentru Arma Muzici Militare, s-a organizat această sărbătoare de mare ținută, un adevărat regal, cu concursul Orchestrei Reprezentative a Muzicilor Militare a M.Ap.N. și al Regimentului de Gardă „Mihai Viteazul”, având ca dirijor pe col. Aurel Gheorghiuță.

„La 1 Iulie, Armata României a sărbătorit 185 de ani de la înființarea

muzicilor militare moderne, eveniment cu semnificații culturale și sociale ale acestui distinct corp al elitei militare românești, cu rol esențial în apariția și dezvoltarea întregii mișcări artistice și muzicale naționale, fără de care școala componistică și interpretativă autohtonă ar fi fost mai săracă”.

Șeful Statului
Major General, General dr. Nicolae-Ionel Ciucă

„Când în urmă cu 185 de ani (conform regulamentului Organic din data de 1/13 Iulie 1831) Muzica Ștabului Oștirii, din cadrul Strajei Pământeste,

deschidea defilarea primelor trupe moderne ale Armatei României la Iași, se poate afirma că arta muzei Euterpe pătrundea în unitățile militare, abolind astfel definitiv fanfarele turcești de la curțile domnești din Valahia și Moldova, fanfare dăruite principilor celor două provincii nord-dunărene de Înalta Poartă, odată cu simbolurile domniei.

Se cunoaște faptul că muzicile Oștirii au scris o pagină aparte în istoria militară a românilor. Goarna ostașului român, încremenit pe buza tranșeei, sunând atacul a devenit un simbol care a sfredelit sufletele luptătorilor, stimulând curajul și spulberând din om teama de moarte. Printre numeroasele lucrări mobilizatoare cântate de bravii noștri soldați în bătălii, binecunoscutul „Deșteaptă-te române!” de Anton Pann a ocupat un loc aparte, devenind una din piesele de rezonanță ale muzicilor militare care au ținut treaz spiritul marilor evenimente istorice de la 1848, 1859, 1877, 1918 și, nu în ultimul rând, însângerații decembrie al anului 1989, moment când „Deșteaptă-te române!” a devenit imnul nostru național”.

Comandantul
Comandamentului Logistic Întrunit,
General-locotenent dr. Cătălin Zisu

„Transformările severe de ordin politic ce afectează armata după 1944 se răsfrâng cu aceeași intensitate și asupra muzicilor militare. Din cele 110 fanfare militare câte număra Armata Regală în această perioadă, doi ani mai târziu, în 1946, comuniștii vor restrânge drastic numărul acestora la doar 47. În anul 1958 însă are loc un eveniment cu largi rezonanțe în contextul demersurilor educativ-artistice promovate de muzicile militare: înființarea unei secții de fanfară în cadrul Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România, condusă chiar de inspectorul muzicilor militare din acea vreme, generalul-maior Dumitru Eremia. Astăzi, mai mult ca oricând, într-o Europă deschisă, fără constrângeri politico-ideologice, Biroul Subsecției de Fanfară din cadrul Uniunii are libertatea totală de a iniția evenimente concertistice și concursuri naționale, așa cum este prestigiosul Concurs Național de Creație „Iosif Ivanovici” pentru muzică de fanfară, competiție unică în România și în spațiul european, realizată în parteneriat cu Serviciul Muzicilor Militare și Orchestra Reprezentativă a Ministerului Apărării Naționale. Mai mult, nume sonore ale muzicologiei românești, precum academicianul Octavian Lazăr Cosma și Viorel Cosma (general în rezervă) sunt prezențe constante la întâlnirile științifice organizate de muzicienii militari, multe dintre studiile acestor remarcabili cărturari fiind dedicate istoriei muzicilor Armatei României”

Președintele Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România,
Prof.univ.dr. Adrian Iorgulescu

„În ziua sfințirii armelor din Moldova (21 August 1931) dată însemnată în calendarul Bisericii Ortodoxe Române drept <Odorvenia (sfârșitul) praznicului Adormirea Maicii Domnului> a avut loc la Iași debutul primei muzici militare a Strajei pământești din Moldova, capelmaestrul formației fiind Iosif Herffner <cel dintâi care a format muzica militară la noi din români> (Teodor Burada). Evenimentul formării fanfarei ieșene avusese loc odată cu apariția Strajei pământești, la 23 August 1930, când prin strădania materială a comisiei conduse de generalul Starof și un mănunchi de ofițeri români, „s-a grăbit a lucra pentru înființarea muzicii strajei pământești” ce avea să înlocuiască definitiv mehterhaneaua de tip turcesc din Principatele Române”.

Grl. br (r) Prof. univ.dr. Viorel Cosma

Prima fanfară militară a fost înființată la Iași, la 1 Iulie 1831, în cadrul Strajei Pământești. În anul 1864, în cadrul administrației centrale a Ministerului de Război, a luat ființă o secție specială ce avea în subordine toate fanfarele militare. Această secție a stat la baza constituirii ulterioare a Inspectoratului Muzicilor Militare. În 1867, în cadrul Ministerului de Război se instituie funcția de „inspector general al muzicilor militare”, funcție în acare este numit șef de muzică clasa I, căpitanul Eduard Hubsch, autorul Imnului Regal al României, compozitor de mare talent și unul dintre cei mai buni organizatori pe care muzicile militare i-au dat în cei 185 de intensă și productivă activitate. În acest sens amintim că, în cele aproape trei decenii cât Eduard Hubsch a fost inspector al muzicilor

militare, au fost elaborate regulamentele speciale destinate formațiilor de fanfară și s-a asigurat muzicilor militare un nou statut în cadrul oștirii.

Această perioadă de 185 de ani, de la Porunca Domnească consemnată în Regulamentul organic din 1/13 Iulie 1831 până la 1 Iulie 2016, a fost o întreagă epocă de prefaceri importante ce s-au petrecut în structura muzicilor militare, reflectându-se în activitatea muzicală a saloanelor politice și culturale (în cele două capitale nord-dunărene, Iași și București) prin dotarea formațiilor de fanfară cu repertorii și instrumente aduse de la Viena, Berlin și Sankt Petesburg și prin creșterea numărului de fanfare militare, ca

la un moment dat să avem pe teritoriul țării noastre la sfârșitul celui de al Doilea Război Mondial 110 fanfare, ca numărul lor să se restrângă după 1946 la 47, iar după 1989 să mai existe numai 15 orchestre de fanfară (3 în Capitală și 12 în țară), momente foarte grele pentru slujitorii muzicii militare care și-au pierdut locul de muncă, fiind trecuți la unitățile militare în diferite funcții...

„Astăzi, la ceas aniversar, mai mult ca oricând, aducem un omagiu de suflet specialității militare ce ne definește pe toți purtătorii lirei, atât în

suflet cât și pe epoleți. Muzica militară, regină între arme, podoabă a oștirii, așa cum o definea Teodor Burada, reprezintă o componentă indispensabilă a armatei moderne. Prezența ei în viață cotidiană, îngemănarea permanentă cu activitatea educativ-instructivă, aplicativă, operativă și mai ales festivă, fac din muzicienii militari actorii principali ai scenei militare românești.

Treacutul istoric al formațiilor militare de muzică este caracterizat de o permanență transformare organizatorică, ideologică și conceptuală.

Prin tot ce fac, artiștii militari reușesc să-și aducă o contribuție majoră în plan educativ și formator, să promoveze cu succes imaginea armatei în rândul societății, să reprezinte cu brio România în confruntările culturale internaționale, unde aprecierile au fost întotdeauna la gradul superlativ.

Unică în Armată și în țară, Muzica Reprezentativă a Ministerului Apărării Naționale constituie astăzi cea mai titrată formație de suflători din România și etalonul de performanță pe care muzicile militare l-au atins în cei peste 180 de ani de existență.

De-a lungul anilor, Muzica Reprezentativă a Ministerului Apărării Naționale a devenit o prezență constantă la cele mai importante festivaluri de gen, organizate în Europa și înafara bătrânului continent: Elveția, Franța, Belgia, Bulgaria, Polonia, Ungaria, Italia, Austria, China, Germania, Olanda, Danemarca, Cehia, Slovacia, Norvegia sunt câteva din țările în care performanțele muzicale ale acestei formații au fost apreciate la superlativ, nu numai de marele public, dar și de presa de specialitate. În concluzie, se poate spune că disciplina de ansamblu, virtuozitatea și nivelul interpretativ ridicat, dublate de spectacol și strălucirea instrumentelor din alamă și costumelor, sunt câteva argumente care au impus numele acestei minunate orchestre simfonice de suflători pe meridianele lumii, devenind astfel o adevărată forță de imagine a României și Armatei sale în viața muzicală națională și internațională.

Col. Aurel Gheorghița

Cu tot respectul cuvenit, mă închin în fața acestor trudituri pe tărâmul artei, pentru talentul și munca pe care o desfășoară, pentru renunțările și eforturile depuse în perioada de formare, pentru întreaga activitate militară și muzicală”.

Șeful Serviciului Muzicilor
Militare și Inspector pentru Arma Muzici Militare,
Colonel Valentin Neacșu

S-a intonat Imnul Național, solistă mezzosoprana Carla Mușat, iar Corpul de gardă al Regimentului „Mihai Viteazul” a prezentat un exercițiu de mânăuire a armei din

dotare (dexteritate și dăruire) care a primit aplauze la scenă deschisă din partea oficialităților și spectatorilor.

A urmat decernarea de medalii și premii și trecerea în rezervă a unui grup de subofițeri și ofițeri, printre care și col. Valentin Neacșu, fiind urmat la conducerea Muzicii Reprezentative a M.Ap.N. de col. **Aurel Gheorghiță**. Festivitatea s-a încheiat cu parada Muzicilor Militare, urmată de o petrecere prietenească la umbra teiilor, iar ansamblul „Doina Armatei” a prezentat un program muzical excepțional de cântece populare.

A consemnat Marin VOICAN-GHIOROIU

Big Band Radio (pe unde te) Pitești

Ansamblu aflat în activitate neîntreruptă de 67 de ani, **Big band-ul Radiodifuziunii Române** – anterior numit „Orchestra de Estradă Radio” – s-a constituit timp de peste patru decenii drept aparatul instrumental de clasă profesionistă coordonat cu incontestabilă autoritate de gestul dirijorului al maestrului **Sile Dinicu**.

Destinele orchestrei au fost apoi preluate și permanentizate până în prezent, succesiv, de dirijorii **Cornel Popescu**, **Ion Cristinoiu** și, în ultimii ani, **Ionel Tudor**, cei aproape douăzeci de interpreți motivându-și existența artistică prin acoperirea mai multor genuri precum muzica pop, muzica de estradă, jazz-ul, blues-ul. Putem vorbi de o plurivalentă diversitate a preocupărilor și realizărilor acestui ansamblu, activitatea de înregistrări, precumpănitoare, îmbogățind fonoteca **Radio-ului** public cu mii de piese aparținând muzicii pop, estradistice și de jazz. Dar **Big band-ul Radio** a susținut în paralel numeroase concerte, a colaborat la emisiuni de televiziune, a participat la festivaluri – mai ales cele de la Mamaia și Brașov și la sărbători ale jazz-ului, precum încă din 1974, Festivalul de la Sibiu. Alcătuit din instrumentiști de certă valoare, ansamblul a creat o ade-

vărată școală de interpretare, de improvizare și de orchestrație, componenții săi vădindu-se apti a rezolva operativ exigențele unor partituri variate, a spori calitatea execuțiilor muzicale propriu-zise prin contribuțiile creative ale acelor dintre instrumentiști afirmați și ca inspirați *improvizatori*. În deceniul pe care îl parcurgem, **Big band-ul Radio** s-a distins în contextul vieții muzicale a Capitalei prin serialul de concerte cu frecvență lunară numite „*Jazz pe românește*” (aducând pe podium și instrumentiști

ori vocaliști invitați), transmise și în direct de posturile **Radio România Cultural** și **Radio România Muzical**, concerte găzduite inițial de Studioul „**Alfred Alesandrescu**” apoi din anul

2013 în Studioul „**Mihail Jora**” – alias Sala Mare a **Radiodifuziunii**.

După succesul obținut în finalul Festivalului „**Hot Jazz Summit**” de la Ploiești (29 noiembrie 2015), iată că **Big band-ul Radio** „a evadat” din nou de la sediu, fiind în seara de 9 iunie 2016 oaspetele **Filarmonicii** din Pitești, într-un mult aplaudat concert purtând același generic „*Jazz pe românește*”, derulat în sala Casei de Cultură a **Sindicatelor** din municipiul argeșean. Locurile primitoare și încăpătoare săli au fost ocupate integral de melomanii care au gustat din plin sonoritățile exultând de culoare și nerv ale celor cincisprezece momente muzicale selectate / pregătite sub bagheta lui **Ionel Tudor**. Ne referim la notorii teme de swing precum „*Shiny Stockings*” (**Frank Foster**), „*Basie Straight Ahead*” (**Sammy Nestico**), „*Step Right Up*” (**Oliver Nelson**), „*Blues In My Shoes*” (**Peter Herbolzheimer**), piese

bop precum „*Scapple From The Apple*” (**Charlie Parker**), secvențe *fusion* – „*Admiral's Horn*” (**Nick Lane**), „*Humpty Dumpty*” (**Chick Corea**), ca și multe alte întruchipări de jazz modern, inclusiv prin factura aranjamentelor orchestrale, de tempo-uri diferite, precum acelea intitulate „*Tears In My Eyes*” (**Mike Tomaro**), „*Quintessence*” (**Quincy Jones**), „*Don't Git Sassy*” (**Thad Jones**), „*Georgia On My Mind*” (**Hoagy Carmichael**), „*Stella By Starlight*” (**Victor Young**), „*Grace*” (**Quincy Jones & Jeremy Lubbock**), „*My Foolish Heart*” (**Victor Young**), „*Groovin' Hard*” (**Don Menza**). Au fost talmăciri strălucind prin varietate a limbajului sonor, policromie timbrală, vitalitate a pulsației ritmice, coerență și substanțialitate, dar și prin inventivitatea improvizatorică plină de miez generos investită în contribuțiile creative ale soliștilor **Big band-ului**: trompetiștii **Sebastian Burneci**, **Silviu Groaza**, **Laurențiu Moise**, la trombon **Vali Dogaru**, saxofoniștii **Paolo Profeti**, **Cătălin Milea**, **Cristian Soleanu**, pianistul **George Natsis**, ghitaristul **Marian Georgescu**. Nu au lipsit două aparte, reușite secvențe camerale în care s-au produs *quartetul* și respectiv *trio-ul* reunindu-i pe **George Natsis**, **Marian Georgescu**, **Eugen Tegu** - ghitară bas, **Laurențiu Zmău** - baterie.

Rod al beneficei conlucrări dintre **Departamentul „Formații Muzicale”** al **Societății Române de Radiodifuziune**, dirijorul **Ionel Tudor** și conducerea **Filarmonicii piteștene** reprezentată de activul manager **Jean Dumitrașcu**, concertul „*Jazz pe românește*” oferit fanilor de jazz din Pitești de **Big band-ul Radio** a rezonat ca un veritabil eveniment muzical, promovat intens în presa scrisă și audio-video locală. A fost încă o mărturie a ținutei artistice dovedite cu aplomb, „în deplasare”, de un ansamblu de elită!

Florian LUNGU